🩺 Helsepulsen

Oppdateringer for deg som styrer skuta i helse og omsorg

November 2026 · Utsendt av RKK Salten

Vinteren banker på døra, men det er full fart på nyhetsfronten. Helsereformutvalget presenterer rapporten sin mandag 2. november, statsbudsjettet for 2027 er lagt fram, og Nordlandssykehuset har fått Riksrevisjonens funn om samhandling om eldre rett i fanget – med Salten-tall som fortjener et ekstra blikk. Vi har silt ut det viktigste for deg som styrer skuta.

🔔 *Handling = noe bør gjøres eller planlegges.* ☕ *Orientering = godt å vite.*

1 🏛️ Siste fra «Slottet & omegn»

Helsereformutvalget leverer – overlevering 2. november

☕ **Orientering**

Utvalget skulle levere innen 1. november, og rapporten presenteres mandag 2. november kl. 11:00. Oppdraget er å foreslå modeller for organisering, styring og finansiering av en sammenhengende og integrert helsetjeneste.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Her kan rammene for ansvarsdeling mellom kommune og sykehus bli trukket opp på nytt. Be ledergruppa lese sammendraget så snart det er publisert, og noter spørsmål dere vil ta med inn i Helsefellesskapet Salten.

→ Helsereformutvalget – regjeringen.no

Statsbudsjettet 2027: litt frihet, litt stramming

🔔 **Handling**

I forslaget til statsbudsjett for 2027 anslås veksten i kommunenes frie inntekter til 4,9 prosent i gjennomsnitt – om lag 3,2 milliarder kroner i nye frie inntekter for kommunesektoren (2,6 milliarder til kommunene). Rommet utover det demografien koster er bare 0,5 milliarder (0,4 til kommunene), mot 2,2 milliarder i demografikostnader for kommunene.

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester (14,3 milliarder i 2027) foreslås strammet inn med 152,7 millioner kroner, om lag 1 prosent, og innslagspunktet øker med 23 000 kroner utover lønnsveksten.

Bo trygt hjemme-satsingen fortsetter med investeringstilskudd til 1 750 heldøgns omsorgsplasser i 2027, og et nytt omstillingstilskudd for helse og omsorg er foreslått.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Dette er et forslag, ikke et vedtak. Be økonomisjefen regne konkret på hva høyere innslagspunkt betyr for våre ressurskrevende brukere før økonomiplanen behandles, og se på hvordan 1 750 nye plasser og omstillingstilskuddet kan passe med egne planer.

→ Statsbudsjettet 2027 – kommuneøkonomi – statsforvalteren.no

Nasjonalt cyberrisikonivå hevet til høyt

🔔 **Handling**

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har ifølge melding 27. oktober hevet det nasjonale cyberrisikonivået til høyt og sier at norske virksomheter må iverksette forebyggende tiltak umiddelbart. NSM deler en tiltakspakke med alle virksomheter. Meldingen, som Statsforvalteren formidler, nevner ikke kommunene særskilt, men sier at samfunnskritisk infrastruktur er spesielt utsatt.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Be IKT-ansvarlig bekrefte at tiltakene fra NSM er vurdert, og at ledergruppa vet hva som gjelder om fagsystemer, journal eller trygghetsalarmer faller ut. En kort øvelse nå er billigere enn en lang krise senere.

→ NSM hever det nasjonale cyberrisikonivået til høyt – statsforvalteren.no

Samhandlingsforsøk: lovende, men krever mer av systemet

☕ **Orientering**

Sluttrapporten fra Prosjekt X, med 14 forsøk på ny samhandling mellom kommuner og sykehus, konkluderer med at nye samarbeidsformer kan gi bedre samarbeid, raskere vurderinger og større trygghet for pasienter og ansatte. Barrierer som pekes på er uklare ansvarsforhold, lite fleksibel finansiering og manglende digitale verktøy. Forsøkene inkluderer blant annet «Eldreløftet – tjenester fra samme hus» i Tromsø og ved UNN, og et forsøk på Helgeland.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Gode eksempler fra våre naboer i nord og sør. Bruk dem som utgangspunkt når Salten-kommunene og Nordlandssykehuset snakker om felles team og felles inntak.

→ Lovende resultater fra 14 samhandlingsforsøk – helsedirektoratet.no

2 ⚖️ Paragraf-jungelen

Høring: ny retningslinje for mat, måltider og ernæring – frist 3. desember

🔔 **Handling**

Helsedirektoratet har sendt et utkast til ny nasjonal faglig retningslinje for mat, måltider og ernæring i helse- og omsorgstjenesten på høring. Den skal erstatte Kosthåndboken. Alle kommuner er direkte invitert. Høringen ber også om vurdering av konsekvenser for personell og organisering. Svar leveres i et nettskjema, og svarene blir offentlige.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Be fagansvarlig og institusjonsleder gå gjennom utkastet mot dagens rutiner for ernæringsscreening og måltidsmiljø. Vurder om Salten-kommunene kan lage et felles svar, så sparer dere både tid og krefter.

→ Retningslinje for mat, måltider og ernæring – høring – helsedirektoratet.no

Nye lover og forskrifter: Ingen nye saker denne måneden.

UKOM: Ingen nye saker denne måneden. Den nyeste rapporten i oversikten er fra 23. juni 2026.

→ Rapporter – ukom.no

3 💸 Pengebingen

Hva	Frist	Lenke
Sekretariatsfunksjon for kommunene i helsefellesskap (11,1 mill. kr til fordeling)	15. desember 2026 kl. 13:00	helsedirektoratet.no
Særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester (Rundskriv IS-4/2026)	2026-fristen var 4. mai og er passert. Frist for 2027: Sjekk utlysning	helsedirektoratet.no
Kompetanse- og tjenesteutviklingstilskudd (forvaltes av Statsforvalteren)	2026-fristen var 16. mars og er passert. Rapportering for 2026: normalt 1. mars 2027	helsedirektoratet.no
Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger (Husbanken)	Sjekk utlysning	husbanken.no
Øvrige tilskudd i kommunal helse og omsorg (oversikt)	Sjekk utlysning	helsedirektoratet.no

Merk: Fra 2026 binder kommuner som får investeringstilskudd fra Husbanken seg til netto tilvekst av plasser i fem år fra tilsagnet. Sjekk vilkårene før dere planlegger omstilling av eksisterende plasser. Statsforvalteren i Nordland har i tillegg tildelt skjønnsmidler (se punkt 5).

4 🗓️ Røde datoer

Dato	Hendelse	Type
2. november 2026	Helsereformutvalgets rapport presenteres kl. 11:00.	☕ Orientering
5. november 2026	Oppstart av Verdighetsenterets nettbaserte etterutdanning «Palliativ eldreomsorg».	☕ Orientering
10. november 2026	Gratis lunsjwebinar fra Verdighetsenteret: «Det aldrende hjertet» (digitalt).	☕ Orientering
26. november 2026	Frokostmøte for helse- og omsorgsledere i Nordland, kl. 08:30–09:15 på Teams. Tema: frisklivssentralens rolle. Påmelding er ikke nødvendig.	☕ Orientering
3. desember 2026	Høringsfrist: retningslinje for mat, måltider og ernæring.	🔔 Handling
8. desember 2026	Gratis lunsjwebinar fra Verdighetsenteret: «Forebygge ensomhet i julen» (digitalt).	☕ Orientering
15. desember 2026	Søknadsfrist kl. 13:00: sekretariatsfunksjon for kommunene i helsefellesskap.	🔔 Handling

→ Frokostmøte for helse- og omsorgsledere – statsforvalteren.no

→ Kurs og webinarer for helse- og omsorgsfaget – verdighetsenteret.no

5 🏥 Nordland-signalet

Nordlandssykehusets tall treffer Salten

🔔 **Handling**

Riksrevisjonen har vurdert samhandlingen om eldre mellom sykehus og kommuner som kritikkverdig. I styresaken til Nordlandssykehuset 28. oktober viser foretaket til at utskrivningsklare døgn per 1 000 innbyggere over 80 år i Salten økte fra 171 i 2024 til 543 i 2025 (218 prosent). Bodø, Hadsel og Vestvågøy ligger 25–47 prosent over snittet for akutt og planlagt forbruk av sykehustjenester (vertskommune-effekt). Bildet for utskrivningsklare døgn er mer sammensatt. Innstillingen til styret 28. oktober var å ta saken til orientering og be om en ny sak våren 2027 med forbruks- og samhandlingsindikatorer på kommunenivå. Direktøren mener utfordringene bare kan løses i et forpliktende samarbeid med kommunene som likeverdige partnere.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Tallene er foretakets egen framstilling, og ikke alle kommuner ligger likt. Sjekk hvordan din kommune faktisk ligger an, og ta dette opp i Helsefellesskapet Salten før indikatorene kommer på kommunenivå neste vår.

→ Styresak 091-2026 om Riksrevisjonens undersøkelse – nordlandssykehuset.no

Nesten 90 millioner i skjønnsmidler til Nordland

☕ **Orientering**

Statsforvalteren i Nordland har fordelt 89,2 millioner kroner: 54,4 millioner til 40 prosjekter for 2027 og 34,8 millioner i krise- og skjønnsmidler for 2026. I Salten gikk det blant annet til tre prosjekter i Fauske (Beredskapssamarbeid Indre Salten, Digitale Salten og omstilling), til forebygging av ungt utenforskap i Bodø, og til en midlertidig legevaktsordning under stengt E6 i Saltdal.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Kommuner som ikke fikk midler denne gangen kan med fordel se på hvilke prosjekter som fikk støtte. Interkommunale samarbeid og beredskap er blant prioriteringene, og det kan være greit å tenke på til neste runde.

→ Tildeling av skjønnsmidler – statsforvalteren.no

6 💡 Sjefens «Lurifaks-hjørne»

Lærlinger: der rekrutteringen starter

☕ **Orientering**

Helsedirektoratet påpeker at under 30 prosent av dem som starter på helsefagarbeiderutdanningen blir lærlinger i helsetjenesten. Direktoratet foreslår flere lærlingplasser i helsetjenestene og bedre muligheter for videreutdanning.

Hva betyr dette i praksis for oss i Salten? Sjekk hvor mange lærlingplasser kommunen har, og om dere tar imot lærlinger fra alle helsefagklasser i regionen. Dagens lærling er morgendagens kollega.

→ Vil gjøre det mer attraktivt å velge helsefag – helsedirektoratet.no

Sykefravær: hjelp finnes

☕ **Orientering**

Nav arbeidslivssenter er et ressurs- og kompetansesenter for virksomheter med høyt sykefravær. Rådgiverne kan hjelpe med samarbeid mellom ledelse og tillitsvalgte, bedre oppfølging av sykmeldte og kartlegging av risiko i arbeidsmiljøet. Nav prioriterer virksomheter med høyt sykefravær, og forventer at virksomheten er motivert og har kapasitet til å jobbe med fraværet. Telefon 55 55 33 36 (hverdager kl. 09–15).

→ Nav arbeidslivssenter Nordland – nav.no

→ Oppfølging fra Nav arbeidslivssenter – nav.no

Gratis kompetanse og lederstøtte

☕ **Orientering**

Verdighetsenteret har gratis lunsjwebinarer 10. november og 8. desember, og kan sette opp skreddersydde fagdager lokalt (digitale dager krever minst 20 deltakere). Og husk frokostmøtet for helse- og omsorgsledere 26. november: korte 45 minutter, ingen påmelding.

→ Kurs og webinarer for helse- og omsorgsfaget – verdighetsenteret.no

7 🏃 Oppsummering for deg på vei til neste møte

🔔 **Handling:** Regn på statsbudsjettforslaget: høyere innslagspunkt i toppfinansieringen kan slå ut for ressurskrevende brukere.

🔔 **Handling:** Be IKT-ansvarlig bekrefte at NSMs tiltak er vurdert nå som cyberrisikonivået er hevet til høyt.

🔔 **Handling:** Start høringsarbeidet om mat, måltider og ernæring – frist 3. desember.

🔔 **Handling:** Sjekk kommunens tall for utskrivningsklare døgn og ta dem opp i Helsefellesskapet Salten.

☕ **Orientering:** Helsereformutvalgets rapport presenteres 2. november kl. 11:00.

🔔 **Handling:** Vurder søknad om sekretariatsmidler for helsefellesskap (11,1 mill. kr til fordeling) – frist 15. desember kl. 13:00.

– Ha en strålende uke i kommunens tjeneste! ✳